Štát - Austrálsky zväz (Austrália) :)

Dejiny

Pred 40 000 rokmi - prišli do Austrálie, pravdepodobne z ostrovov juhovýchodnej Ázie, prví obyvatelia - Aboriginovia.
Až do začiatku 17. storočia - poznali Austráliu len jej praobyvatelia.
Roku 1606 - holandské lode pristáli pri brehoch dovtedy neznámej krajiny - Austrálie. Ich vodcom bol moreplavec Willem Janszoon (asi 1570-1630). Domorodci žili v tej dobe na úrovni doby kamennej. Janszoon netušil, že objavil nový kontinent. Až ďalšie objavy holandských a britských bádateľov odhalili, že vlastne ide o obrovský ostrov.
Roku 1770 - James Cook (1728-1779) vyhlásil východné pobrežie Austrálie za britské územie pod názvom Nový Južný Wales.
Roku 1788 - Briti založili trestaneckú kolóniu v Novom Južnom Walese. Mnoho väzňov zomrelo počas cesty do Austrálie.
Roku 1793 - prišli prví slobodní kolonisti do Austrálie.
V rokoch 1820-1830 - boli položené základy spracovania vlny.
Roku 1825 - bola založená Van Diemenova kolónia v Tasmánii.
Roku 1829 - bola založená kolónia v Západnej Austrálii a celá Austrália sa stala závislým územím.
V rokoch 1830-1840 - prebiehala imigrácia slobodných kolonistov, ktorá bola podporovaná britskou vládou. Prinesené choroby ako kiahne, chrípka, osýpky a čierny kašeľ usmrtili veľa domorodcov.
Roku 1851 - bola založená Viktóriina kolónia. Objavenie zlata spôsobilo zlatú horúčku v Novom Južnom Walese a Viktórii.
V rokoch 1855-1860 - boli založené prvé štátne parlamenty vo Viktórii, v Novom Južnom Walese, Tasmánii a Queenslande.
Roku 1870 - boli zastavené transporty väzňov na celé územie Austrálie.
Roku 1890 - bol založený parlament Západnej Austrálie. Vypukla ťažká hospodárska kríza.
Roku 1901 - bol založený Austrálsky zväz, Camberra sa stala hlavným mestom.
Roku 1902 - dostali ženy volebné právo.
V rokoch 1914-1918 - austrálske vojská v 1. svetovej vojne bojovali na strane Dohody.
Roku 1919 - epidémii chrípky padlo za obeť viac Austrálčanov než v 1. svetovej vojne.
Roku 1930 - postihla Austráliu veľká hospodárska kríza.
Roku 1939 - austrálske jednotky boli vyslané do Európy a Afriky, aby posilnili Spojencov v 2. svetovej vojne.
Roku 1941 - austrálske vojská sa vrátili do Tichomoria, aby zabránili japonskej invázii.
Roku 1942 - bola dosiahnutá nezávislosť.
Po roku 1945 - po konci 2. svetovej vojny Austrália podporovala imigráciu, aby rozšírila svoj pracovný potenciál a etnickú rôznorodosť.
Roku 1951 - bola podpísaná tichomorská zmluva ANZUS so Spojenými štátmi americkými (USA) a Novým Zélandom.
Roku 1965 - austrálske jednotky sa zapojili do Vietnamskej vojny.
Roku 1967 - v referende bolo odhlasované poskytnutie plnohodnotného občianstva domorodému obyvateľstvu.
V rokoch 1970-1971 - sa konali masové protivojnové demonštrácie.
Roku 1972 - bola zrušená branná povinnosť a Austrália stiahla svoje jednotky z Vietnamu.
Roku 1986 - prijatím zákona o Austrálii boli zrušené britské zákonodárne a súdne právomoci.
Roku 1991 - bolo na východe značné sucho. Hawke bol porazený v boji o vedúcu funkciu Paulom Keatingom.
Roku 1992 - vypuklo množstvo hospodárskych problémov v krajine. Bolo zrušené členstvo v Britskom spoločenstve; najvyšší súd vyhlásil, že Austrália nebola terra nullius (neobývaná), keď sa objavili Európania, čo malo a má veľký význam pre domorodcov.
Roku 1993 - z prieskumov vyplynulo, že 62 % Austrálčanov si želá vznik republiky.
Roku 1996 - bola zvolená konzervatívna vláda.
Roku 1999 - Austrália poslala mierové jednotky do Východného Timoru. Voliči odmietli vznik Austrálskej

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

republiky.
Roku 2000 - sa konali letné olympijské hry v Sydney.
Austrálčania

Národ v Austrálii, dnes prevažne európskeho pôvodu; úradný jazyk angličtina. Väčšina veriacich sú kresťania. Prví Európania, ktorí sa v Austrálii usadili, boli britskí trestanci a ich strážcovia. V súčasnej dobe je viac ako 85 % Austrálčanov britského pôvodu, časť je iného európskeho pôvodu (Taliani, Gréci, Holanďania, Nemci), zbytok sú menšiny Číňanov, Japoncov, Indov a pôvodní obyvatelia Austrálie (Austrálci). Väčšina Austrálčanov žije na východe a juhovýchode v mestských a priemyselných centrách; v poľnohospodárskej oblasti prevláda pestovanie obilnín (pšenica) a chov dobytka (hlavne oviec).

Austrálci (nesprávne Aboriginálovia z anglického aborigines - domorodci).

Súhrnné označenie pôvodných obyvateľov Austrálie, ktorí z antropologického hľadiska patria k austrálskej (australoidnej) rase, ktorých najbližšími príbuznými sú Veddovia. Koncom 18. storočia bolo Austrálcov asi 250-300 000, obývali hlavne pobrežné oblasti. Od začiatku 19. storočia boli belochmi zatlačovaní do vnútrozemia, mnohí podľahli zavlečeným ochoreniam. Dnešný počet Austrálcov je okolo 100 000.

Austrálske jazyky tvoria samostatnú rodinu, doteraz sa nepodarilo preukázať ich príbuznosť s inými jazykmi. Delia sa na severnú a južnú vetvu, ďalej sú členené na menšie skupiny. Je známych viac ako 600 jazykov, ale asi 450 ich už neexistuje. Podľa najpriateľnejšej teórie prišli Austrálci z južnej Indie a Srí Lanky cez ostrovy juhovýchodnej Ázie a juh Novej Guinei asi pred 30-20 000 rokmi. Po usadení v Austrálii žili v izolácii a v pomerne nepriaznivých prírodných podmienkach, takže zostali na tej technologickej úrovni, akú mali v dobe svojho príchodu.

Nová teória, ktorá ešte nie je prijatá, predpokladá osídlenie Austrálie v 3 vlnách, ktorým odpovedajú dnes existujúce 3 základné antropologické typy i rozdelenie jazykov na severnú a južnú vetvu:

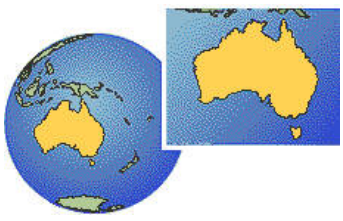
a) prví prisťahovalci prišli asi pred 40 000 rokmi z juhu Novej Guinei, boli príbuzní s negritmi a usadzovali sa hlavne v lesoch pri východnom a južnom pobreží; zbytky sa udržali na východnom pobreží Yorského poloostova;

b) druhá vlna prišla tiež zo severu a zmiešaním sa s predchádzajúcimi usadlíkmi vznikol murrayský typ, ktorý prevažuje v južnej a západnej Austrálii;

c) tretia vlna (asi pred 20 000 rokmi) sa sústredila v oblasti Carpentárskeho zálivu na severozápadnom pobreží a v časti vnútrozemia na juhu; je to carpentársky typ, prevažujúci v severnej a strednej Austrálii.

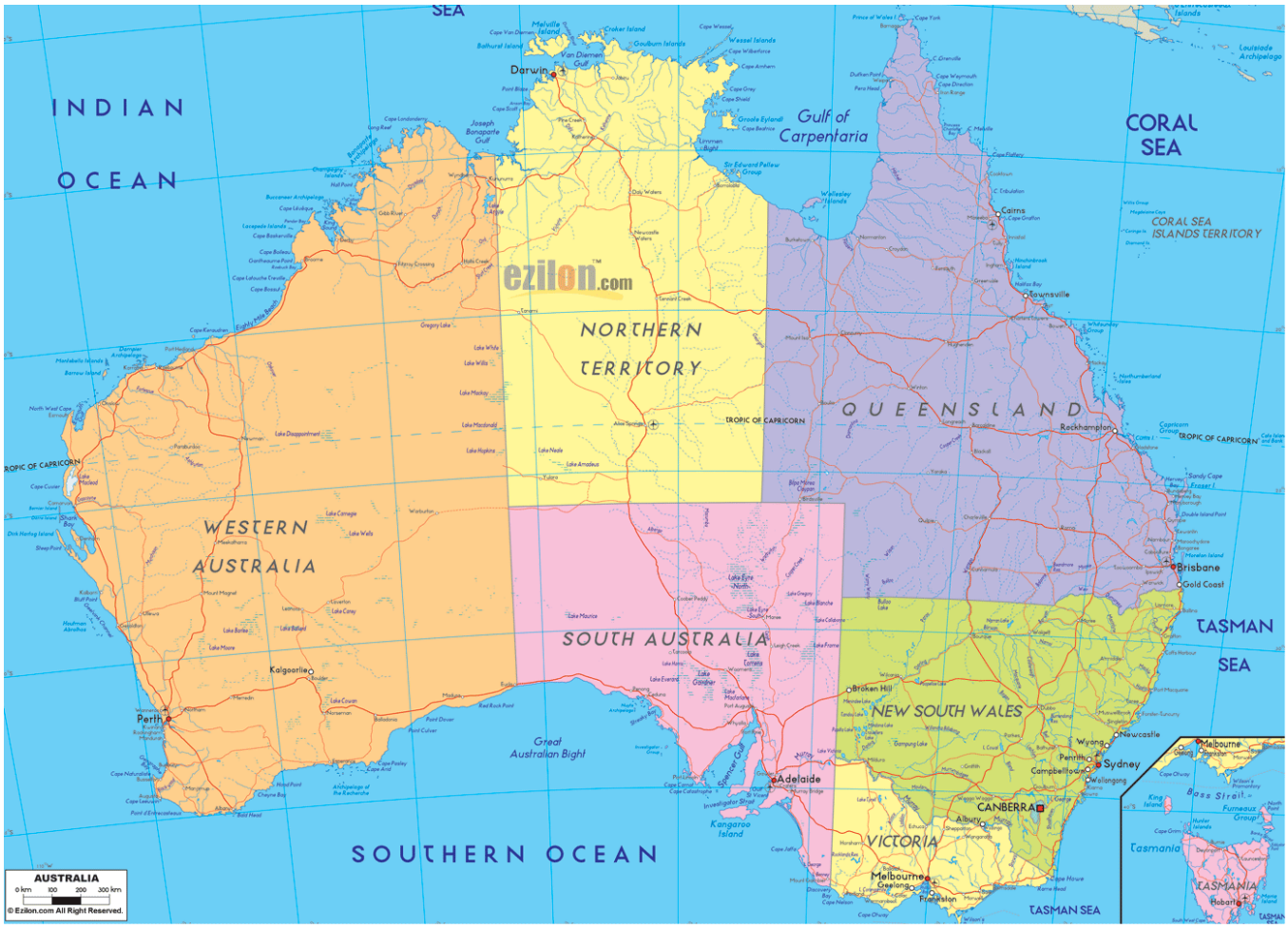
Do konca 19. storočia žili Austrálci v podmienkach rodového spoločenstva. Delia sa na kmene (zriedka vystupujú ako celok) a príbuzenské a teritoriálne skupiny (frátrie, totemické skupiny, rody, tlupy, rodiny). Následníctvo je matrilineárne a patrilineárne. Najmenšou sociálnou skupinou je rodina; niekoľko rodín tvorí tlupu, ktorá kočuje v určitej oblasti a je základnou teritoriálnou jednotkou. V období sucha sa tlupy schádzajú pri vodných zdrojoch, kde sa konajú spoločenské slávnosti, a po príchode dažďov sa opäť rozídu. V čele tlupy (rodiny) je staršina; niektorí dosiahli slávy a Európania im hovorili „králi“. Všetci Austrálci boli kočovní lovci a zberači, časť príležitostne aj rybári. Spracovávali prírodný materiál, ako zbrane slúžili oštepy, bumerangy, na severnom pobreží miestami i luk a šípy (vplyv Malajcov a Papuáncov). Kovové nástroje začali používať až po príchode Európanov. Významný bol medzikmeňový výmenný obchod. Obyvatelia severného pobrežia sa často plavili s Malajcami ako sprievodcovia a tlmočníci. Pomerná jednoduchosť materiálnej kultúry je vyvážená bohatým slovesným a iným umením: mytológia, folklór, tanec, hudba, maliarstvo (maľby na kôre, skalné maľby, tzv. röntgenový štýl), rezbárstvo a iné.

Náboženstvo bolo animistické (hlavne kult predkov viazaný na totemizmus), miestami je doložený pohrebný endokanibalizmus. Od 19. storočia boli christianizovaní, ale udržujú prvky tradičného náboženstva (hlavne obradnosť). Pôvodná kultúra a spôsob života Austrálcov sú silne rozrušené, mnohé kmene zanikli alebo z nich zostalo len niekoľko jedincov. Väčšinou žijú v misijných staniciach alebo v ich blízkostiach, časť pracuje v poľnohospodárstve, niektorí v priemysle a podobne.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

[Ako sa správať v cudzine]

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

· James Hugnes, *Veľká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,

· Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,

· Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

· Vlajky prevzaté a upravené z: http://www.statnevlajky.sk/,

· Polohy štátov prevzaté a upravené z: http://www.zemepis.com/A-Z.php,

· Mapy prevzaté a upravené z: http://www.ezilon.com/maps/.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania